

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 5. joulukuuta 2023
(OR. en)

15571/23

Toimielinten välinen asia:
2023/0416(NLE)

ECOFIN 1198
UEM 363
FIN 1178

SÄÄDÖKSET JA MUUT VÄLINEET

Asia:	NEUVOSTON TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS Kyproksen elpymis- ja palautumissuunnitelmasta tehdyn arvion hyväksymisestä 28 päivänä heinäkuuta 2021 annetun täytäntöönpanopäätöksen muuttamisesta
-------	---

NEUVOSTON TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS,

annettu ... päivänä ...kuuta ...,

**Kyproksen elpymis- ja palautumissuunnitelmasta tehdyn arvion hyväksymisestä
28 päivänä heinäkuuta 2021 annetun täytäntöönpanopäätöksen muuttamisesta**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta 12 päivänä helmikuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/241¹ ja erityisesti sen 20 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

¹ EUVL L 57, 18.2.2021, s. 17.

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Kyproksen toimitettua kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelmansa 17 päivänä toukokuuta 2021 komissio esitti neuvostolle myönteisen arvionsa. Neuvosto hyväksyi myönteisen arvion 28 päivänä heinäkuuta 2021 annetulla täytäntöönpanopäätöksellä¹, jäljempänä 'heinäkuun 28 päivänä 2021 annettu neuvoston täytäntöönpanopäätös'.
- (2) Asetuksen (EU) 2021/241 11 artiklan 2 kohdan mukaan kunkin jäsenvaltion enimmäisrahoitusosuutta rahoitustukeen, jota ei makseta takaisin, oli päivitettävä 30 päivään kesäkuuta 2022 mennessä kyseisessä kohdassa säädetyn menetelmän mukaisesti. Komissio esitti 30 päivänä kesäkuuta 2022 kyseisen päivityksen tulokset Euroopan parlamentille ja neuvostolle.
- (3) Kypros toimitti 1 päivänä syyskuuta 2023 komissiolle asetuksen (EU) 2021/241 21 c artiklan mukaisesti REPowerEU-luvun sisältävän muutetun kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelman.
- (4) Muutetussa elpymis- ja palautumissuunnitelmassa otetaan huomioon myös päivitetty enimmäisrahoitusosuus asetuksen (EU) 2021/241 18 artiklan 2 kohdan mukaisesti, ja siihen sisältyy asetuksen (EU) 2021/241 21 artiklan 1 kohdan mukaisesti komissiolle esitetty perusteltu pyyntö antaa ehdotus heinäkuun 28 päivänä 2021 annnetun neuvoston täytäntöönpanopäätöksen muuttamisesta, koska elpymis- ja palautumissuunnitelmaa ei objektiivisten olosuhteiden vuoksi voida kaikilta osin enää toteuttaa. Kyproksen elpymis- ja palautumissuunnitelmaan esittämät muutokset koskevat 78:aa toimenpidettä.

¹ Katso asiakirja ST 10686/21; ST 10686/21 ADD 1 osoitteessa <http://register.consilium.europa.eu>.

- (5) Neuvosto esitti Kyprokselle 14 päivänä heinäkuuta 2023 suosituksia talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä. Neuvosto suositti, että Kypros muun muassa ylläpitää vakaata julkisen talouden rahoitusasemaa, jatkaa samalla kansallisesti rahoitettuja julkisia investointeja ja varmistaa asetuksella (EU) 2021/241 perustetun elpymis- ja palautumistukivälineen, jäljempänä 'tukiväline', tuen ja unionin varojen tuloksellisen käytön erityisesti vihreän ja digitaalisen siirtymän edistämiseksi. Neuvosto suositti myös, että Kypros vähentää yksityistä velkaa muun muassa panemalla täytäntöön tehokkaan ulosmittausta koskevan säännösten, ja parantaa valtionyhtiöiden hallintoa. Jotta Kypros voisi vähentää yleistä riippuvuuttaan fossiilisista polttoaineista ja hyödyntää uusiutuvan energiantuotannon koko hyödyntämättömän potentiaalin, sille suositeltiin lisäinvestointeja sähköverkkoon, sähköverkkojen yhteenliittämisen vauhdittamista, energiatehokkuuden parantamista, siirtymää kestäväan liikenteeseen ja vastaamista vihreään osaamiseen liittyviin haasteisiin.
- (6) Ennen muutetun elpymis- ja palautumissuunnitelman toimittamista oli toteutettu kansallisen oikeudellisen kehyksen mukaisesti alue- ja paikallisviranomaisten, työmarkkinaosapuolten, kansalaisyhteiskunnan järjestöjen, nuorisojärjestöjen ja muiden asiaankuuluvien sidosryhmien kuulemisprosessi. Kuulemisten tiivistelmä toimitettiin yhdessä muutetun kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelman kanssa. Komissio on asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan nojalla arvioinut muutetun elpymis- ja palautumissuunnitelman merkityksellisyyttä, vaikuttavuutta, tehokkuutta ja johdonmukaisuutta mainitun asetuksen liitteessä V esitettyjen arviointia koskevien suuntaviivojen mukaisesti.

- (7) Kyproksen toimittamassa muutetussa elpymis- ja palautumissuunnitelmassa päivitetään 10 toimenpidettä päivitetyn enimmäisrahoitusosuuden huomioon ottamiseksi. Kypros on selittänyt, että koska enimmäisrahoitusosuus laski 1 005 946 047 eurosta¹ 915 758 509 euroon, Kyproksen alkuperäisen elpymis- ja palautumissuunnitelman kaikkia toimenpiteitä ei ole enää mahdollista rahoittaa. Kypros on selittänyt, että tietyt toimenpiteet olisi poistettava suunnitelmasta, koska määrärahat ovat vähentyneet, ja muiden toimenpiteiden vaadittua täytäntöönpanon tasoa olisi alennettava verrattuna alkuperäiseen elpymis- ja palautumissuunnitelmaan.

¹ Tämä määrä vastaa määrärahoja, joista on vähennetty Kyproksen suhteellinen osuus asetuksen (EU) 2021/241 6 artiklan 2 kohdan mukaisista menoista, mainitun asetuksen 11 artiklassa vahvistetun menetelmän mukaisesti laskettuna.

- (8) Muutettu elpymis- ja palautumissuunnitelma ei enää sisällä tiettyjä toimenpiteitä komponenteissa 2.3: Älykäs ja kestävä vesihuolto, 3.1: Uusi kasvumalli ja talouden monipuolistaminen, 3.3: Yritysten kilpailukyvyn tuki, 3.4: Laajemmista alueista vastaavien ja paikallisten viranomaisten nykyaikaistaminen, oikeusjärjestelmän tehostaminen ja korruption torjuminen sekä 4.1: Verkkoyhteyksien infrastruktuurin parantaminen. Nämä toimenpiteet koskevat seuraavia investointeja: investointi C2.3I7: Itä-Nikosian infrastruktuuri käsitellyn jäteveden uudelleenkäyttöä varten, tavoitteena lisätä Vathia Gonian alueella sijaitsevan jäteveden käsittelylaitoksen varastointikapasiteettia, jotta käsitelty jätevesimäärä voidaan hyödyntää kokonaisuudessaan, investointi C3.1I4: Ympäristöteollisuuden tiedepuiston perustamisen käynnistäminen, tavoitteena luoda puitteet kokonaan uusien suorien investointien kannustamiselle ja isännöidä kevyiden tuotantoyksiköiden muodostamaa klusteria, joka keskittyy uusiutuviin energialähteisiin (painotus aurinkoenergiassa), maatalousteknologian ratkaisuihin ja tieto- ja viestintäteknikkaan, investointi C3.3I3: Pienten ja keskisuurten yritysten (pk-yritysten) konsultointipalvelut, tavoitteena edistää pk-yritysten kehitystä Kyproksessa ja lisätä niiden kilpailukykyä räätälöityjen neuvontapalvelujen ja muiden kuin rahoitustukivälineiden avulla, investointi C3.3I5: Kyproslaisten yritysten kansainväliseen kauppaan suuntautumisen ja avoimuuden tukeminen maatalous- ja teollisuustuotteiden valmistuksen, jalostuksen ja kaupan pitämisen alalla toimivien uusien ja olemassa olevien yritysten sekä palveluntarjoajien kansainväliseen kauppaan suuntautumisen tehostamiseksi, investointi C3.4I1: Työvuorojärjestelmän järjeistämisen ottamalla käyttöön työvuorosuunnittelujärjestelmä, tavoitteena optimoida työvuoromallit ja tuottaa tuottavuus- ja tehokkuushyötyjä julkisen sektorin organisaatioissa, joiden tuottamissa palveluissa tehdään vuorotyötä, ja investointi C4.1I3: Merenalainen yhteys Kreikkaan, tavoitteena luoda Kyprokselle suuren kapasiteetin kestävä runkoverkkoyhteys Kreikkaan uuden merenalaisen tietoliikenneyhteyden kautta. Kyseisten toimenpiteiden ja niihin liittyvien välitavoitteiden ja tavoitteiden kuvaus olisi sen vuoksi poistettava heinäkuun 28 päivänä 2021 annetusta neuvoston täytäntöönpanopäätöksestä.

- (9) Lisäksi Kyproksen toimittamassa muutetussa elpymis- ja palautumissuunnitelmassa muutetaan toimenpiteitä komponenteissa 2.1: Ilmastoneutraalius, energiatehokkuus ja uusiutuvan energian tehokkaampi käyttö, 2.2: Kestävä liikenne, 3.1: Uusi kasvumalli ja talouden monipuolistaminen sekä 5.2: Työmarkkinat, sosiaalinen suojele, sosiaalihuolto ja osallisuus, jotta voidaan ottaa huomioon päivitetty enimmäisrahoitusosuus. Erityisesti muutetaan toimenpidettä C2.1I4: Teollisuuden, yritysten ja organisaatioiden hiilidioksidipäästöjen vähentäminen, joka kuuluu komponenttiin 2.1: Ilmastoneutraalius, energiatehokkuus ja uusiutuvan energian tehokkaampi käyttö; toimenpidettä C2.2I3: Sähköajoneuvojen laajan käytön edistäminen, joka kuuluu komponenttiin 2.2: Kestävä liikenne; toimenpidettä C3.1I12: Jätehuolto kohti kiertotaloutta, joka kuuluu komponenttiin 3.1: Uusi kasvumalli ja talouden monipuolistaminen; ja toimenpidettä C5.2I1: Työvoimasta ja julkisista työvoimapalveluista vastaavan osaston tehokkuuden parantaminen ja nuorille annettavan tuen lisääminen, joka kuuluu komponenttiin 5.2: Työmarkkinat, sosiaalinen suojele, sosiaalihuolto ja osallisuus; tarkoituksena on alentaa vaadittua täytäntöönpanotasoa alkuperäiseen elpymis- ja palautumissuunnitelmaan verrattuna määrärahojen vähenemisen vuoksi. Heinäkuun 28 päivänä 2021 annettu neuvoston täytäntöönpanopäätös olisi muutettava vastaavasti.
- (10) Kypros on lisäksi pyytänyt, että asetuksen (EU) 2021/241 21 artiklan mukaisten toimenpiteiden poistamisen yhteydessä vapautuneet jäljellä olevat varat käytettäisiin yhden toimenpiteen sisällyttämiseen suunnitelmaan. Kyseinen toimenpide koskee investointia C3.1I1: Yhteistyössä toimivan merivesiviljelyinfrastruktuurin (satamarakenteet ja maalla sijaitsevat tilat) rakentaminen Pentakomon rannikkoalueelle ja vastaavat välitavoitteet 91 ja 92 (yhteistyössä tapahtuvan merivesiviljelyn ja operatiivisen merivesiviljelyinfrastruktuurin rakentaminen).

- (11) Muutokset, joita Kypros on esittänyt elpymis- ja palautumissuunnitelmaan objektiivisten olosuhteiden vuoksi, koskevat 48:aa toimenpidettä.
- (12) Kypros on selittänyt, että 12:ta toimenpidettä ei voida enää toteuttaa kokonaan, koska korkea inflaatio on lisännyt huomattavasti toimenpiteiden arvioituja kustannuksia. Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan alettua inflaatio pysyi vuonna 2022 korkeana, +8,1 prosentissa, mikä johtui pääasiassa energian ja erityisesti tuotujen fossiilisten polttoaineiden hintojen jyrkästä noususta, koska Kypros on niistä erittäin riippuvainen. Raaka-aineiden, polttoaineiden ja kuljetusten hintojen odottamaton nousu vaikutti erityisesti rakennusalaan ja johti kotimaisten ja tuotujen rakennusmateriaalien sekä sähkömekaanisten tuotteiden hintojen merkittävään nousuun. Hinnankorotukset vaikuttivat myös useimpiin uusiutuvan energian ja älykkäiden verkkojen testausinfrastruktuurin parantamiseen käytettäviin laitteisiin. Tämä koskee seuraavia: investointi 5: Kyproksen valtion sairaaloiden parantaminen, nykyaikaistaminen ja uudistaminen, joka kuuluu komponenttiin 1.1: Häiriönsietokykyinen ja tehokas terveydenhuoltojärjestelmä, tehostettu pelastuspalvelu; uudistus 1: Vihreä verotus, joka kuuluu komponenttiin 2.1: Ilmastoneutraalius, energiatehokkuus ja uusiutuvan energian tehokkaampi käyttö; investointi 2: Uusiutuvien energialähteiden ja energiatehokkuustoimenpiteiden edistäminen asunnoissa ja energiaköyhyyteen puuttuminen kotitalouksissa, joihin kuuluu vammaisia henkilöitä, joka kuuluu komponenttiin 2.1: Ilmastoneutraalius, energiatehokkuus ja uusiutuvan energian tehokkaampi käyttö; investointi 3: Paikallisten/laajemmista alueista vastaavien viranomaisten kannustaminen hyödyntämään uusiutuvia energialähteitä ja tavoittelemaan energiansäästöjä sekä paikallisyhteisöjen auttaminen siirtymässä

ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja siihen sopeutumisessa, joka kuuluu komponenttiin 2.1: Ilmastoneutraalius, energiatehokkuus ja uusiutuvan energian tehokkaampi käyttö; investointi 6: Uusiutuvan energian ja älykkäiden verkkojen testausinfrastruktuurin parantaminen Kyproksen yliopistossa, joka kuuluu komponenttiin 2.1: Ilmastoneutraalius, energiatehokkuus ja uusiutuvan energian tehokkaampi käyttö; investointi 9: Metsien paloturvallisuus, joka kuuluu komponenttiin 2.1: Ilmastoneutraalius, energiatehokkuus ja uusiutuvan energian tehokkaampi käyttö; investointi 6: Nikosian ja Larnakan alueiden vesiturvallisuuden parantaminen, joka kuuluu komponenttiin 2.3: Älykäs ja kestävä vesihuolto; investointi 1: Kestävän kaupunkiliikenteen hankkeiden toteuttaminen ja esteettömyyttä parantavat toimenpiteet, joka kuuluu komponenttiin 2.2: Kestävä liikenne; investointi 3: Sähköajoneuvojen laajan käytön edistäminen, joka kuuluu komponenttiin 2.2: Kestävä liikenne; investointi 6: Nikosian kaupungin keskustan uudistaminen ja elvyttäminen, joka kuuluu komponenttiin 3.4: Laajemmista alueista vastaavien ja paikallisten viranomaisten nykyaikaistaminen, oikeusjärjestelmän tehostaminen ja korruption torjuminen; investointi 1: Yhden teknisen mallioppilaitoksen rakentaminen, joka kuuluu komponenttiin 5.1: Koulutusjärjestelmän nykyaikaistaminen, täydennyskoulutus ja uudelleen koulutus; ja investointi 4: Kuntien lapsikeskukset, joka kuuluu komponenttiin 5.2: Työmarkkinat, sosiaalinen suojelu, sosiaalihuolto ja osallisuus. Näillä perustella Kypros on pyytänyt että, kyseisten toimenpiteiden vaadittua täytäntöönpanotasoa alennetaan muuttamalla tiettyjä välitavoitteita tai tavoitteita tai poistamalla tiettyjä alatoimenpiteitä ja että joihinkin kyseisiin toimenpiteisiin liittyvien välitavoitteiden tai tavoitteiden aikataulua pidennetään. Heinäkuun 28 päivänä 2021 annettu neuvoston täytäntöönpanopäätös olisi muutettava vastaavasti.

- (13) Kypros on selittänyt, että neljää toimenpidettä ei voida enää toteuttaa kokonaan toimitusketjun häiriöiden vuoksi. Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan vuonna 2022 johti energian ja hyödykkeiden hintojen nousuun Kyproksella ja talouskasvun hidastumiseen (6,6 prosentista vuonna 2021 5,6 prosenttiin vuonna 2022) toimitusketjun häiriöiden sekä korkeiden energian ja hyödykkeiden hintojen vuoksi. Kypros selitti, että häiriöt ovat vaikuttaneet erityisesti uusien sähköajoneuvojen tuontiin ulkomailta ja että tieto- ja viestintätekniisten laitteiden toimitusajat ovat pidentyneet ennennäkemättömällä tavalla, usein yli 180 päivään. Tämä koskee seuraavia toimenpiteitä: investointi 2: Sähköisen liikkuvuuden infrastruktuurin luominen, joka kuuluu komponenttiin 2.2: Kestävä liikenne, koska toimitusketjun häiriöt johtivat yhden toimenpiteen alatoimenpiteen (tukijärjestelmä, jolla pyritään edistämään sähköajoneuvojen lataamista uusiutuvista energialähteistä) määräajan siirtämiseen kuudella kuukaudella; investointi 8: Meriekosysteemin suojeleminen vaaroilta ja Öljyvuotojen torjuntavalmiuden, ennaltaehkäisyyn ja torjuntamekanismien tehokkuuden parantaminen, joka kuuluu komponenttiin 2.3: Älykäs ja kestävä vesihuolto, koska toimitusketjun häiriöt johtivat hankintaprosessin odottamattomaan muutokseen, minkä seurauksena alusten valmistus- ja toimitusajat pitenivät; investointi 1: Yritysten ja konkurssipesän pesähoitajien yhdennetty tietojärjestelmä, joka kuuluu komponenttiin 3.3: Yritysten kilpailukyvyyn tuki, koska toimitusketjun häiriöt johtivat siihen, että järjestelmän toteuttamiseen tarvittavien verkkojärjestelmien toimitusaika piteni; ja investointi 1: Digitalisaatio keskushallinnon eri ministeriöissä/yksiköissä, joka kuuluu komponenttiin 4.2: Sähköisen hallinnon edistäminen, koska toimitusketjuun liittyvät häiriöt johtivat odottamattomiin vaikeuksiin ja viivästyksiin toimenpiteen täytäntöönpanossa ulkoministeriön osalta Ukrainassa ja Venäjällä sijaitsevien suurlähetystöjen järjestelmien uudistamisen yhteydessä. Tämän perusteella Kypros on pyytänyt, että kyseisten toimenpiteiden vaadittua täytäntöönpanotasoa alennetaan muuttamalla tiettyjä välitavoitteita tai tavoitteita tai poistamalla tiettyjä alatoimenpiteitä ja että joihinkin kyseisiin toimenpiteisiin liittyvien välitavoitteiden ja tavoitteiden aikataulua pidennetään. Heinäkuun 28 päivänä 2021 annettu neuvoston täytäntöönpanopäätös olisi muutettava vastaavasti.

- (14) Kypros on selittänyt, että 14:ää toimenpidettä on muutettu, jotta voidaan toteuttaa paremmat vaihtoehdot toimenpiteen alkuperäisen tavoitteen saavuttamiseksi. Tämä koskee seuraavia toimenpiteitä: investointi 6: Yleisten rajatylittävien sähköisten terveyspalvelujen käyttöönotto Kyproksessa, joka kuuluu komponenttiin 1.1: Häiriönsietokykyinen ja tehokas terveydenhuoltojärjestelmä, tehostettu pelastuspalvelu, koska avoin kansallinen yhteyspiste saa käyttöönsä automaattisen ja valvomattoman tiedonkeruun ja tietojen poiminnan sähköisten terveyspalvelujen digitaalisen palveluinfrastruktuurin (eHDSI) kautta, jotta voitaisiin vastata paremmin käyttäjien vaatimuksiin; investointi 1: Energiatehokkuusinvestointien edistäminen pk-yrityksissä ja voittoa tavoittelemattomissa yhteisöissä, joka kuuluu komponenttiin 2.1: Ilmastoneutraalius, energiatehokkuus ja uusiutuvan energian käyttö, koska soveltamisalaa (vain pk-yritykset ja voittoa tavoittelemattomat yhteisöt) muutettiin erityisesti jotta voitaisiin välttää päällekkäisyydet toisen toimenpiteen kanssa; investointi 4: Hiilidioksidipäästöjen vähentämiseen kannustaminen yrityksissä, joka kuuluu komponenttiin 2.1: Ilmastoneutraalius, energiatehokkuus ja uusiutuvan energian käyttö, koska toimenpiteeseen on lisätty konkreettinen tavoite sille, kuinka monta yritystä on laatinut kasvihuonekaasupäästöjen vähentämissuunnitelman; investointi 11: Kyproksen vihreiden pisteiden verkoston parantaminen ja laajentaminen sekä keräyspisteiden ja kierrätysnurkkausten verkoston perustaminen, joka kuuluu komponenttiin 3.1: Uusi kasvumalli ja talouden monipuolistaminen, koska alun perin suunniteltuja sijoituspaikkoja koskevien suunnitteluongelmien vuoksi vaihtoehtoiset sijoituspaikat ovat kustannusten ja ajankäytön suhteen tehokkaampia; uudistus 2: Verkkopohjainen alusta kaupan ja tiedon symmetrian parantamiseksi tuoretuotteiden toimitusketjussa, joka kuuluu komponenttiin 3.1: Uusi kasvumalli ja talouden monipuolistaminen, koska kustannustehokkaimmassa ratkaisussa saman tuloksen saavuttamiseksi käytettiin ja mukautettiin olemassa olevaa tietoteknistä välinettä uuden kehittämisen sijaan;

uudistus 1: Kansallinen T&I-toimintapolitiikka ja -politiikkavälineet, joka kuuluu komponenttiin 3.2: Tutkimus- ja innovointivalmiuksien parantaminen, koska toimintasuunnitelmaa parannetaan siten, että siinä otetaan huomioon myös tarkistetun älykkään erikoistumisen strategian tulokset ja se kattaa pidemmän ajanjakson;

investointi 3: Vihreää siirtymää koskeva tutkimus- ja innovointirahoitusohjelma, joka kuuluu komponenttiin 3.2: Tutkimus- ja innovointivalmiuksien parantaminen, koska ensimmäisen ehdotuspyynnön jälkeen järjestelmässä pystyttiin kehittämään enemmän teknologioita, kuten keskeisiä puhtaan teknologian ja vähähiilisen teknologian osa-alueita;

uudistus 2: Nopean liiketoiminnan aktivointimekanismin tehostaminen, joka kuuluu komponenttiin 3.3: Yritysten kilpailukyvyn tuki, koska sen jälkeen, kun uusi strategia hyväksyttiin vuonna 2021, nopeutettua mekanismia parannettiin ja siitä kehitettiin liiketoiminnan helpottamiseen tarkoitettu yksikkö, joka tarjoaa kehittyneitä palveluja edistyneen alustan/digitoidun järjestelmän kautta; uudistus 7: Kaupunkien kiinteistöjärjestelyt, joka kuuluu komponenttiin 3.4: Laajemmista alueista vastaavien ja paikallisten viranomaisten nykyaikaistaminen, oikeusjärjestelmän tehostaminen ja korruption torjuminen, koska toimenpidettä vahvistettiin laajentamalla toimenpiteen soveltamisalaa asuinalueiden ulkopuolelle, mikä on parempi vaihtoehto; uudistus 4: Uusi oikeudellinen kehys ja tietojenvaihtojärjestelmä ja luottolaitos, joka kuuluu komponenttiin 3.5: Julkisen talouden vakauden ja rahoitusvakauden turvaaminen, koska kävi ilmi, että nykyinen tietojenvaihtomekanismi ARTEMIS on paras mahdollinen yhteisö luottotietorekisterin pitäjäksi; uudistus 5: Toimintasuunnitelma velkavalvontarekisterin kehittämiseksi, joka kuuluu komponenttiin 3.5: Julkisen talouden vakauden ja rahoitusvakauden turvaaminen, koska nykyisen julkisen sektorin tietovaraston käyttö ja parantaminen vaikutti paremmalta vaihtoehdolta, kun otetaan huomioon alun perin suunniteltujen tuotosten hyödyllisyys ja tehokkuus (pääöksenteko voi olla sekavaa ja kalliimpaa, jos käytössä on kaksi luottopisteytystä);

investointi 2: Internetyhteyden parantaminen niin, että se on ”gigabittivalmis”, ja yhteyksien käyttöönoton edistäminen, joka kuuluu komponenttiin 4.1: Verkkoyhteyksien infrastruktuurin parantaminen, koska palvelulähtöisen järjestelmän katsottiin olevan parempi vaihtoehto kuin alkuperäinen järjestelmä, kun otetaan huomioon markkinoiden kiinnostuksen puute; ja uudistus 1: Digitaalisten palvelujen tehdas, joka kuuluu komponenttiin 4.2: Sähköisen hallinnon edistäminen, koska Kyproksen viranomaiset määrittivät kansalaislähtöisemmän ja tehokkaamman organisaatiomallin digitaalisten palvelujen kehittämiseksi; ja uudistus 3: Maksuttoman esiasteen koulutuksen asteittainen jatkaminen neljän vuoden iästä alkaen, joka kuuluu komponenttiin 5.1:

Koulutusjärjestelmän nykyaikaistaminen, täydennyskoulutus ja uudelleen koulutus, koska lisäkapasiteetin luomisella julkisissa ja yhteisöissä päiväkodeissa sekä siihen liittyvällä väliaikaisella tukijärjestelmällä odotetaan olevan huomattavasti pitkäkestoisempi ja myönteisempi vaikutus, vaikka sen täytäntöönpanoaikataulu onkin pidempi. Tällä lähestymistavalla pyritään hyödyttämään erityisesti haavoittuvassa asemassa olevia ryhmiä. Tämän perusteella Kypros on pyytänyt, että joidenkin kyseisten toimenpiteiden sisältöä muokataan ja että joidenkin kyseisten toimenpiteiden välitavoitteiden ja tavoitteiden aikataulua pidennetään. Heinäkuun 28 päivänä 2021 annettu neuvoston täytäntöönpanopäätös olisi muutettava vastaavasti.

- (15) Kypros on selittänyt, että kahta toimenpidettä ei voida enää toteuttaa kokonaan tarjousten puutteen vuoksi. Tämä koskee seuraavia toimenpiteitä: investointi 8: Matkailualan lisäarvon lisääminen painottaen maaseutu- ja vuoristoalueita sekä syrjäisiä alueita, joka kuuluu komponenttiin 3.1: Uusi kasvumalli ja talouden monipuolistaminen, koska tukikelpoisten yritysten liian suppea määritelmä johti järjestelmän alhaiseen osallistumisasteeseen; ja uudistus 8: Vakuutus- ja eläkerahastojen valvonnan tehostaminen, joka kuuluu komponenttiin 3.5: Julkisen talouden vakauden ja rahoitusvakauden turvaaminen, koska ammattipätevyyden omaavien ehdokkaiden määrä on liian pieni. Tämän perusteella Kypros on pyytänyt, että kyseisten toimenpiteiden tiettyjä näkökohtia muutetaan ja että tiettyjen tavoitteiden aikataulua pidennetään. Heinäkuun 28 päivänä 2021 annettu neuvoston täytäntöönpanopäätös olisi muutettava vastaavasti.

- (16) Kypros on selittänyt, että viittä toimenpidettä ei voida enää toteuttaa kokonaan kysynnän puutteen vuoksi. Tämä koskee seuraavia toimenpiteitä: investointi 2: Kyproksen innovatiivinen kansanterveysalan tieto- ja viestintätekniikkajärjestelmä (CIPHIS), joka kuuluu komponenttiin 1.1: Häiriönsietokykyinen ja tehokas terveydenhuoltojärjestelmä, tehostettu pelastuspalvelu, koska käytettävissä ei ollut riittävästi tautien ilmaantuvuutta seuraavia lääkäreitä tallentamaan tietoja Kyproksen innovatiivisen kansanterveyden tieto- ja viestintätekniikkajärjestelmään kuuluvaan influenssan ilmaantuvuuden valvontajärjestelmämoduuliin; uudistus 3: Kyproksen lammas- ja vuohikannan geneettinen parantaminen, joka kuuluu komponenttiin 3.1: Uusi kasvumalli ja talouden monipuolistaminen, koska tarjouskilpailujen määräaikojen pidentämisestä huolimatta tukea haki vain alle 40 tukikelpoista tuensajaa/viljelijää; investointi 5: Älykkäät kaupungit, joka kuuluu komponenttiin 3.4: Laajemmista alueista vastaavien ja paikallisten viranomaisten nykyaikaistaminen, oikeusjärjestelmän tehostaminen ja korruption torjuminen, koska vain 25 saaren kuntaa ilmaisi olevansa kiinnostunut osallistumaan aloitteeseen; investointi 3: Kotien perustaminen lapsille, käytöshäiriöistä kärsiville nuorille, vammaisille ja pitkäaikaishoitoa tarvitseville henkilöille, joka kuuluu komponenttiin 5.2: Työmarkkinat, sosiaalinen suojelu, sosiaalihuolto ja osallisuus, koska yksikään talouden toimija ei ilmaissut kiinnostustaan; ja investointi 7: Suurten yritysten kilpailukykyyn parantaminen tehdasteollisuudessa, joka kuuluu komponenttiin 3.1: Uusi kasvumalli ja talouden monipuolistaminen, koska tukien myöntämistä tarjouspyynnön perusteella oli lykättävä yhdellä vuodella, mikä johtui riittämättömästä kysynnästä ja tukikelpoisten hankkeiden vähäisestä määrästä. Tämän perusteella Kypros on pyytänyt, että kyseisten toimenpiteiden tiettyjä näkökohtia muutetaan ja että tiettyjen kyseisiin toimenpiteisiin liittyvien tavoitteiden aikataulua pidennetään tai ne poistetaan. Heinäkuun 28 päivänä 2021 annettu neuvoston täytäntöönpanopäätös olisi muutettava vastaavasti.

- (17) Kypros on selittänyt, että yhtä toimenpidettä ei voida enää toteuttaa kokonaan suunnittelun ja kehittämisen jälkeen ilmenneiden odottamattomien teknisten ja toiminnallisten ongelmien vuoksi. Tämä koskee seuraavaa toimenpidettä: uudistus 9: Tuomioistuinten digitalisaatio, joka kuuluu komponenttiin 3.4: Laajemmista alueista vastaavien ja paikallisten viranomaisten nykyaikaistaminen, oikeusjärjestelmän tehostaminen ja korruption torjuminen. Suunnittelu- ja kehitysvaiheen jälkeen järjestelmän käyttäjähyväksyntätestauksen aikana ilmeni odottamattomia teknisiä ja toiminnallisia ongelmia, joiden vuoksi oli toteutettava viivästyksiä aiheuttaneita korjaavia toimenpiteitä. Tämän perusteella Kypros on pyytänyt, että yhden kyseiseen toimenpiteeseen liittyvän välitavoitteen aikataulua pidennetään. Heinäkuun 28 päivänä 2021 annettu neuvoston täytäntöönpanopäätös olisi muutettava vastaavasti.
- (18) Kypros on selittänyt, että yhtä toimenpidettä ei voida enää täysin toteuttaa alun perin suunnitellussa määräajassa puuttuvien teknisten vaatimusten ja eritelmien vuoksi, joita tarvitaan tarjouspyyntöä ja sen perusteella tehtävää sopimusta varten, ja ne saadaan käyttöön vasta sitten, kun Euroopan unionin yhdennettyä palveluympäristöä koskeva unionin lainsäädäntö on tullut voimaan. Tämä koskee seuraavaa toimenpidettä: investointi 2: Kyproksen satamaviranomaisen digitalisointi, joka kuuluu komponenttiin 4.2: Sähköisen hallinnon edistäminen. Tämän perusteella Kypros on pyytänyt, että kyseiseen toimenpiteeseen liittyvän välitavoitteen osan täytäntöönpanon aikataulua lykätään myöhemmän välitavoitteen aikataulun mukaiseksi. Heinäkuun 28 päivänä 2021 annettu neuvoston täytäntöönpanopäätös olisi muutettava vastaavasti.

- (19) Kypros on selittänyt, että yhtä toimenpidettä ei voida enää toteuttaa kokonaan odottamattomien kyberhyökkäysten vuoksi, koska se edellytti kyberturvallisuusstrategian uudelleensuunnittelua. Tämä koskee seuraavaa toimenpidettä: uudistus 2: Uuden pilvipalvelupolitiikan määrittely ja täytäntöönpano julkishallinnon tietotekniikkajärjestelmien ja -palvelujen osalta, joka kuuluu komponenttiin 4.2: Sähköisen hallinnon edistäminen. Tämän perusteella Kypros on pyytänyt, että yhtä kyseiseen toimenpiteeseen sisältyvää välitavoitetta muokataaan ja että yhden kyseiseen toimenpiteeseen sisältyvän välitavoitteen aikataulua pidennetään. Heinäkuun 28 päivänä 2021 annettu neuvoston täytäntöönpanopäätös olisi muutettava vastaavasti.
- (20) Kypros on selittänyt, että seitsemää toimenpidettä ei voida enää toteuttaa kokonaan kuulemis- tai hankintaprosessien ennakoimattoman kehityksen vuoksi. Tämä koskee seuraavia toimenpiteitä: investointi 4: Julkisten ja yksityisten sairaaloiden akkreditointi, joka kuuluu komponenttiin 1.1: Häiriönsietokykyinen ja tehokas terveydenhuoltojärjestelmä, tehostettu pelastuspalvelu, koska sairaalan akkreditointiprosessin loppuun saattamisen kesto on vähintään kaksi vuotta, mikä ilmeni vasta sidosryhmien kuulemisen aikana. Investointi 7: Jakeluverkonhaltijan toteuttama älykkään mittausinfrastruktuurin (kehittyneen mittausinfrastruktuurin) joukkoasennus ja käyttö, joka kuuluu komponenttiin 2.1: Ilmastoneutraalius, energiatehokkuus ja uusiutuvan energian tehokkaampi käyttö, koska kolme peräkkäistä valitusta aiheutti odottamattomia viivästyksiä eikä toimeksisaaja pystynyt täyttämään velvoitteitaan; investointi 13: Karjatalousjätteen ja eläimistä saatavien sivutuotteiden käsittelylaitosten perustaminen Oroundaan, joka kuuluu komponenttiin 3.1: Uuden kasvumallin perustaminen ja talouden monipuolistaminen, koska toteutettavuustutkimuksen tulokset osoittivat, että laitos oli suunniteltava lähes kokonaan uudelleen;

investointi 2: Sääntelyn testiympäristön luominen FinTechiä varten, joka kuuluu komponenttiin 3.3: Yritysten kilpailukyvyyn tuki, koska hankintojen viivästyminen johtui tarpeesta vastata sidosryhmien kuulemisen aikana tapahtuneeseen markkinoiden kehitykseen; investointi 6: Valtion rahoittama pääomarahasto, joka kuuluu komponenttiin 3.3: Yritysten kilpailukyvyyn tuki, koska odottamattomat kolmansien osapuolten valintaperusteet johtivat siihen, että valittiin rahastonhoitaja, jonka kotipaikka on Euroopassa mutta Kyproksen ulkopuolella; uudistus 3: Yhtiöoikeuden nykyaikaistaminen, joka kuuluu komponenttiin 3.3: Yritysten kilpailukyvyyn tuki, koska tarjouskilpailumenettelyssä ilmeni ennakoimaton este, joka johtui tarjoajan tarjoukseen sopimuksen tekemisen jälkeen tehdyistä yksipuolisista olennaisista muutoksista, joita ei voitu hyväksyä, minkä vuoksi oli julkaistava uusi hankintailmoitus; ja uudistus 4: Kouluyksiköiden digitalisaatio, jonka tavoitteena on parantaa digitaalisia taitoja ja STEM-aineisiin liittyviä taitoja, joka kuuluu komponenttiin 5.1: Koulutusjärjestelmän nykyaikaistaminen, täydennyskoulutus ja uudelleen koulutus, kun otetaan huomioon hankintasopimuksen tekemistä koskevan muutoksenhaun aiheuttamat viivästyksset sekä tämän teknologiasuuntautuneen hankkeen erityispiirteet, joiden vuoksi tarjouskilpailuasiakirjoissa määritellyt teknisiä laitteita ei ollut saatavilla, mikä aiheutti teknisen viivästyksen sopimusprosessin aikana. Tämän perusteella Kypros on pyytänyt, että joidenkin kyseisten toimenpiteiden vaadittua täytäntöönpanotasoa alennetaan ja että joidenkin kyseisten toimenpiteiden välitavoitteiden ja tavoitteiden aikataulua pidennetään. Heinäkuun 28 päivänä 2021 annettu neuvoston täytäntöönpanopäätös olisi muutettava vastaavasti.

- (21) Kypros on ehdottanut 21 artiklan perusteella tehdyistä muutoksista johtuvan varojen vapautumisen perusteella yhden toimenpiteen tavoitetason nostamista odotettua suuremman kysynnän vuoksi. Tämä koskee investointia 10: Matkailutuotteiden kehittäminen maaseutu-, vuoristo- ja syrjäisillä alueilla, joka kuuluu komponenttiin 3.1: Uusi kasvumalli ja talouden monipuolistaminen, koska kiinnostus järjestelmää kohtaan oli odotettua suurempaa. Tämän perusteella Kypros on pyytänyt, että kyseisen toimenpiteen vaadittua täytäntöönpanotasoa nostetaan kasvattamalla yhtä siihen liittyvistä tavoitteista. Heinäkuun 28 päivänä 2021 annettu neuvoston täytäntöönpanopäätös olisi muutettava vastaavasti.

Kirjoitus- tai laskuvirheiden korjaaminen

- (22) Heinäkuun 28 päivänä 2021 annettussa neuvoston täytäntöönpanopäätöksen tekstissä on havaittu 17 kirjoitus- tai laskuvirhettä, jotka vaikuttavat 7 välitavoitteeseen ja 17 toimenpiteeseen. Kuten komissio ja Kypros ovat sopineet, heinäkuun 28 päivänä 2021 annettua neuvoston täytäntöönpanopäätöstä olisi muutettava kyseisten kirjoitus- ja laskuvirheiden korjaamiseksi, jotka eivät vastaa komissiolle 17 päivänä toukokuuta 2021 toimitetun elpymis- ja palautumissuunnitelman sisältöä. Kyseiset kirjoitus- ja laskuvirheet liittyvät seuraaviin: uudistus 1: Kansallinen kliinisten todisteiden ja laadun parantamisen keskus, uudistus 2: Sähköisen alustan suunnittelu nosokomiaalisen antibioottien käytön ja terveydenhuollon seuranta varten – siihen liittyvät infektiot; investointi 1: Uudet tilat Kyproksen veripalvelulaitosta varten ja uusinta teknologiaa edustavien hoitolaitteiden hankinta, jotka kuuluvat komponenttiin 2.1: Ilmastoneutraalius, energiatehokkuus ja uusiutuvan energian tehokkaampi käyttö; investointi 2: Vedenpuhdistamot: veden laadun parantaminen;

investointi 4: Vesi- ja viemäriverkkojen älykäs hallinnointi, investointi 5: Tulvantorjunta- ja vedenkeräystoimenpiteet, jotka kuuluvat komponenttiin 2.3: Älykäs ja kestävä vesihuolto; uudistus 4 Kiertotalouden parantaminen teollisuudessa, joka kuuluu komponenttiin 3.1: Uusi kasvumalli ja talouden monipuolistaminen; uudistus 2: Kannustimet tutkimukseen ja innovointiin sekä inhimilliseen pääomaan tehtäville investoinneille, uudistus 3: Otetaan käyttöön politiikkoja ja kannustimia, joilla helpotetaan ja edistetään julkisesti rahoitettujen tutkimusinfrastruktuurien ja laboratorioden saatavuutta, ja investointi 1: Perustetaan keskitetty tietämysensiirtoyksikkö ja pidetään sitä yllä, jotka kuuluvat komponenttiin 3.2: Tutkimus ja innovointi; uudistus 4: Kansallisen kehitysviraston suunnittelu ja perustaminen ja investointi 4: Yritysten digitaalista päivitystä koskeva ohjelma, jotka kuuluvat komponenttiin 3.3: Yritysten kilpailukyvyn tuki; uudistus 3: Strategia kiinteistökauppajärjestelmän puutteiden korjaamiseksi (saantokirjat) ja uudistus 9: Veronkannon parantaminen ja veroviraston tehokkuus, jotka kuuluvat komponenttiin 3.5: Julkisen talouden vakauden ja rahoitusvakauden turvaaminen; uudistus 3: Poliisimenettelyjen digitalisointi ("Digipol"), joka kuuluu komponenttiin 4.2: Sähköisen hallinnon edistäminen; uudistus 1: Puututaan osaamisen kohtaanto-ongelmiin koulutuksen ja työmarkkinoiden välillä (toisen asteen ja korkea-asteen koulutus), joka kuuluu komponenttiin 5.1: Koulutusjärjestelmän nykyaikaistaminen, täydennyskoulutus ja uudelleen koulutus; sekä uudistus 1: Sosiaalivakuutusjärjestelmän uudistus ja sosiaalivakuutuspalvelujen rakenneuudistus, joka kuuluu komponenttiin 5.2: Työmarkkinat, sosiaalinen suojelu, sosiaalihuolto ja osallisuus. Kyseiset korjaukset eivät vaikuta asianomaisten toimenpiteiden täytäntöönpanoon.

- (23) REPowerEU-luku sisältää kaksi uutta uudistusta ja kaksi uutta investointia. Uudistus 6.R1 koskee aktiivisten asiakkaiden, itse tuotettua uusiutuvaa energiaa käyttävien kuluttajien, kansalaisten energiayhteisöjen, uusiutuvaa energiaa tuottavien yhteisöjen osallistumisen ja kysynnän ohjauksen sääntelemistä ja helpottamista kumulatiivisen edustuksen kautta sähkömarkkinoilla ja sillä pyritään mahdollistamaan uusiutuvaa energiaa koskevien hankkeiden käyttöönotto maassa, mikä nopeuttaa uusiutuvan energian käytön lisääntymistä taloudessa. Uudistus 6.R2 koskee sähköajoneuvojen latauspisteiden liittämistä jakeluverkkoon koskevan sääntelykehysten käyttöönottoa, ja siinä keskitytään suuntaviivojen laatimiseen sellaisten sääntelykehysten käyttöön ottamiseksi, jotka koskevat jakeluverkonhaltijan joustopalvelujen hankintoja, sekä sähköajoneuvojen latauspisteiden liittämistä jakeluverkkoon ja sillä pyritään helpottamaan sähköajoneuvojen käyttöönottoa ja tarjoamaan loppukuluttajille mahdollisuus osallistua aktiivisesti sähkömarkkinoille. Investoinnilla 6.I3, joka koskee asuntokannan laajamittaisten energiakorjausten edistämistä, pyritään vähentämään kotitalouksien primäärienergian kulutusta ja energian loppukulutusta ja hiilidioksidipäästöjä. Lisäksi ohjelmalla edistetään uusiutuvia energialähteitä hyödyntävien järjestelmien asentamista näihin kotitalouksiin. Korjausohjelman pitäisi johtaa keskimäärin 30 prosentin vähennykseen peruskorjattujen rakennusten primäärienergian kysynnässä. Investoinnissa 6.I7, joka kohdistuu energian tuotanto-, varastointi-, siirto- ja jakeluratkaisuja koskeviin yritysten aihekohtaisiin tutkimuksiin, keskitytään tarjoamaan kannustimia kohdennetuille tutkimus- ja innovointitoimille, joilla pyritään tarjoamaan ratkaisuja energian tuotannossa, varastoinnissa, siirrosta ja jakelussa (infrastruktuuri, varastointi, verkko jne.) havaittuihin pullonkauloihin, niin että voidaan parantaa kansallisen verkon infrastruktuurin toimivuutta ja tehokkuutta, nopeuttaa uusiutuvien energialähteiden integrointia ja vähentää maan energiatarpeita merkittävästi.

- (24) REPowerEU-luku sisältää myös laajennettuja toimenpiteitä, jotka vaikuttavat viiteen toimenpiteeseen komponenteissa 2.1: Ilmastoneutraalius, energiatehokkuus ja uusiutuvan energian tehokkaampi käyttö, 2.2. Kestävä liikenne, 3.1 Uusi kasvumalli ja talouden monipuolistaminen ja 3.2 Tutkimus- ja innovointivalmiuksien parantaminen. REPowerEU-lukuun sisältyvillä laajennetuilla toimenpiteillä parannetaan merkittävästi kansalliseen elpymis- ja palautumissuunnitelmaan jo sisältyvien toimenpiteiden tavoitetasoa.

Kuutta pilaria tukeva tasapainoinen ratkaisu

- (25) REPowerEU-luvun sisältävä muutettu elpymis- ja palautumissuunnitelma tarjoaa asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan a alakohdan ja liitteessä V olevan kriteerin 2.1 mukaisesti suuressa määrin (luokitus A) kattavan ja riittävän tasapainoisen taloudelliseen ja sosiaaliseen tilanteeseen kohdistuvan ratkaisun, joka tukee asianmukaisesti kaikkia mainitun asetuksen 3 artiklassa tarkoitettuja kuutta pilaria, ottaen huomioon asianomaisen jäsenvaltion erityishaasteet ja sille osoitetut määrärahat.

- (26) Alkuperäisestä elpymis- ja palautumissuunnitelmasta tehdyn arvion mukaan suunnitelmassa selvitettiin selkeästi, miten kukin toimintalinja (terveys ja pelastuspalvelu, siirtyminen puhtaaseen talouteen, talouden häiriönsieto- ja kilpailukyky, digitaalinen muutos ja työmarkkinat, sosiaalinen suojele, koulutus ja inhimillinen pääoma) edistää asetuksen (EU) 2021/241 3 artiklassa tarkoitettuja kuutta pilaria. Elpymis- ja palautumissuunnitelmalla oli tarkoitus auttaa vastaamaan erityisesti vihreään siirtymään liittyviin keskeisiin haasteisiin, kuten runsaiden kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen sekä vesi- ja jätehuollon puutteisiin. Alkuperäisestä elpymis- ja palautumissuunnitelmasta tehdyn arvion mukaan suunnitelma sisälsi myös toimenpiteitä, joiden tavoitteena on edistää digitalisaatiota, ja siinä painotettiin yhteenliitettävyyttä ja sähköisen hallinnon ratkaisuja ja sisällytettiin digitalisaatiokysymykset muilla osa-alueilla toteutettaviin toimiin. Lisäksi arviossa korostetaan, että älykästä, kestävä ja osallistavaa kasvua odotettiin edistettävän yritysten rahoituksen saantia helpottavilla toimenpiteillä sekä kohdennetuilla tutkimus- ja innovointiuudistuksilla ja investoinneilla, ja sitä, että elpymis- ja palautumissuunnitelmalla tuetaan taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden lisäämistä ja Kyproksen lähentymistä unioniin muun muassa terveydenhuoltojärjestelmiin ja sosiaaliseen infrastruktuuriin liittyvillä toimenpiteillä. Joillakin kyseisistä toimenpiteistä oli määrä edistää myös terveyttä ja taloudellista, sosiaalista ja institutionaalista selviytymiskykyä ja seuraavaa sukupolvea, lapsia ja nuoria koskevia toimia, jotka kattavat koulutus- ja työllisyystoimenpiteet.
- (27) Komissio katsoo, että REPowerEU-luvun sisältävän elpymis- ja palautumissuunnitelman muuttaminen ei vaikuta arvioon suunnitelman asianmukaisesta vaikutuksesta kuuteen pilariin, jotka edustavat suuressa määrin kattavaa ja riittävän tasapainoista taloudelliseen ja sosiaaliseen tilanteeseen kohdistuvaa ratkaisua, kuten edellä olevassa kohdassa esitetään.

Vastaaminen kaikkiin maakohtaisissa suosituksissa yksilöityihin haasteisiin tai merkittävään osaan niistä

- (28) On odotettavissa, että REPowerEU-luvun sisältävä muutettu elpymis- ja palautumissuunnitelma auttaa asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan b alakohdan ja liitteessä V olevan kriteerin 2.2 mukaisesti vastaamaan tuloksellisesti kaikkiin haasteisiin tai merkittävään osaan (luokitus A) haasteista, jotka on yksilöity Kyprokselle osoitetuissa maakohtaisissa suosituksissa, mukaan lukien niiden julkista taloutta koskevat näkökohdat, ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1176/2011¹ 6 artiklan nojalla annetuissa suosituksissa tai muissa komission talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä virallisesti antamissa asiaankuuluvissa asiakirjoissa.
- (29) Muutetussa elpymis- ja palautumissuunnitelmassa otetaan erityisesti huomioon maakohtaiset suositukset, jotka neuvosto on virallisesti hyväksynyt ennen kuin komissio arvioi muutetun suunnitelman. Koska Kyproksen enimmäisrahoitusosuutta on mukautettu alaspäin, vuosien 2022 ja 2023 suosituksia, jotka eivät liity energiahaasteisiin, ei oteta huomioon kokonaisarvioinnissa.
- (30) Arvioituaan edistymistä kaikkien asiaankuuluvien maakohtaisten suositusten täytäntöönpanossa osana vuoden 2023 talouspolitiikan eurooppalaista ohjausjaksoa komissio katsoo, että suositus luottoja ostavien yritysten valvonnan tehostamisesta (vuoden 2019 suositus 2.3) on pantu täysimääräisesti täytäntöön. Paikallishallintoja (vuoden 2019 suositus 1.3) ja kansallisen terveydenhuoltojärjestelmän käyttöönottoa (vuoden 2019 suositus 3.4) koskevien suositusten osalta on saavutettu huomattavaa edistystä.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1176/2011, annettu 16 päivänä marraskuuta 2011, makrotalouden epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta (EUVL L 306, 23.11.2011, s. 25).

- (31) Muutettu elpymis- ja palautumissuunnitelma sisältää laajan joukon toisiaan vahvistavia uudistuksia ja investointeja, joilla vastataan tehokkaasti kaikkiin tai merkittävään osaan taloudellisista ja sosiaalisista haasteista, jotka on yksilöity neuvoston Kyprokselle talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä antamissa maakohteisissa suosituksissa; niihin kuuluvat erityisesti julkisen sektorin tehokkuuden lisääminen (vuoden 2019 suositus 1 ja vuoden 2020 suositus 4.3), mukaan lukien oikeusjärjestelmä (vuoden 2019 suositus 5 ja vuoden 2020 suositus 4) ja terveydenhuoltojärjestelmä (vuoden 2019 suositus 3.4 ja vuoden 2020 suositus 1.2), työmarkkinoita koskeviin haasteisiin vastaaminen (vuoden 2019 suositus 3 ja vuoden 2020 suositus 2), liiketoimintaympäristön parantaminen (vuoden 2019 suositus 4 ja vuoden 2020 suositus 3), rahoitusvakauden turvaaminen (vuoden 2019 suositus 2) sekä vihreän siirtymän edistäminen (vuoden 2019 suositus 4, vuoden 2020 suositus 3, vuoden 2022 suositus 4 ja vuoden 2023 suositus 4), mukaan lukien uusiutuvan energian käyttöönoton lisääminen, energiatehokkuus ja ympäristöpolitiikka.

- (32) On odotettavissa, REPowerEU-luku vahvistaa elpymis- ja palautumissuunnitelman tavoitetasoa energia-alalla ja vihreässä siirtymässä asiaankuuluvien maakohtaisten suositusten osalta. Kahdella laajennetulla toimenpiteellä pyritään lisäämään vihreään siirtymään liittyvään tutkimukseen ja innovointiin tehtäviä julkisia investointeja ja edistämään sähköverkon ja energian varastointikapasiteetin parantamista ja nykyaikaistamista vuoden 2023 maakohtaisen suosituksen 4 mukaisesti. Kyproksen tavoitteena on edistää uusiutuvan energian käyttöä asunnoissa ja kannustaa viranomaisia hyödyntämään niitä, kannustaa paikallisyhteisöjä siirtymässä ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja siihen sopeutumiseen ja ottaa käyttöön energiayhteisöjen toimintaa koskeva sääntelykehys sekä jatkaa uusiutuvien energialähteiden käyttöönottoa ja riippuvuuden vähentämistä fossiilisista polttoaineista koskevan maakohtaisen suosituksen toteuttamista (vuoden 2022 suositus 4 ja vuoden 2023 suositus 4). Lisäksi Kypros laajentaa ja vauhdittaa energiatehokkuuden lisäämistä hyväksymällä toimenpiteitä, jotka koskevat asuntojen, paikallisten ja laajemmista alueista vastaavien viranomaisten energiatehokkuutta, sekä suurten yritysten ja nykyisen asuntokannan energiaparannuksia (vuoden 2022 suositus 4.5 ja vuoden 2023 suositus 4.4). Yksittäisten asuntojen ja erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien kotitalouksien asuntojen energiatehokkuuden parantamisen pitäisi auttaa vähentämään energiaköyhyyttä Kyproksessa (vuoden 2023 suositus 4.5). Kestävään liikenteeseen siirtymisen osalta Kypros nosti tavoitetasoaan toimenpiteillä, joilla edistetään sähköajoneuvojen laajaa käyttöä ja sähköajoneuvojen latauspisteiden liittämistä jakeluverkkoon koskevan sääntelykehyksen laatimista (vuoden 2022 suositus 4.6 ja vuoden 2023 suositus 4.6).

- (33) Joitakin kiertotaloutta, vesihuoltoa ja digitalisaatiota koskevia toimenpiteitä on muutettu tai poistettu osittain tai kokonaan alentamatta kuitenkaan merkittävästi elpymis- ja palautumissuunnitelman tavoitteita. Elpymis- ja palautumissuunnitelmasta on rahoitusosuuden vähentämisen vuoksi poistettu käsitellyn jäteveden uudelleenkäyttöinfrastruktuurin rakentaminen Itä-Nikosiaan sekä kompostorien jakelu ja kahden uudelleenkäyttö- ja korjauskeskuksen rakentaminen maaseudulla. Karjatalousjätteen ja eläimistä saatavien sivutuotteiden käsittelylaitosten perustaminen Oroundaan poistettiin asetuksen (EU) 2021/241 21 artiklan nojalla odottamattomien hankaluuksien ja hankintaviiveiden vuoksi. Elpymis- ja palautumissuunnitelmasta on poistettu myös investointi Kyproksen ja Kreikan väliseen merenalaiseen datakaapeliin (C4.1I3) rahoitusosuuden pienenemisen vuoksi ja ottaen huomioon, että alkuperäisen elpymis- ja palautumissuunnitelman jälkeen on tehty myös muita merenalaisia kaapeleita koskevia yksityisiä aloitteita. Muutetun elpymis- ja palautumissuunnitelman muut toimenpiteet edistävät kuitenkin edelleen merkittävästi maakohtaisia suosituksia, jotka koskevat kiertotaloutta, jätehuoltoa ja digitalisaatioon tehtäviä etupainotteisia investointeja (vuoden 2019 suositus 4.2 ja vuoden 2020 suositukset 3.5 ja 3.7).
- (34) Koska muutetussa elpymis- ja palautumissuunnitelmassa vastataan myös edellä mainittuihin haasteisiin, sen odotetaan myös edistävän asetuksen (EU) N:o 1176/2011 6 artiklan nojalla vuosina 2019, 2020 ja 2022 annetuissa suosituksissa yksilöityjen Kyproksen epätasapainojen korjautumista erityisesti suuren yksityisen, julkisen ja ulkomaisen velan, vaihtotaseen suuren alijäämän ja järjestämättömien lainojen suuren määrän osalta.

”Ei merkittävää haittaa” -periaate

- (35) On odotettavissa, että REPowerEU-luvun sisältävässä muutetussa elpymis- ja palautumissuunnitelmassa asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan d alakohdan ja liitteessä V olevan kriteerin 2.4 mukaisesti varmistetaan, että siihen sisältyvien uudistusten ja investointihankkeiden täytäntöönpanotoimenpiteistä ei aiheudu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2020/852¹ 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa ympäristötavoitteille (”ei merkittävää haittaa” -periaate) (luokitus A).
- (36) Elpymis- ja palautumissuunnitelman tarkistamisen ja nykyisten toimenpiteiden muuttamisen tai uusien toimenpiteiden käyttöönoton aiheuttamat muutokset eivät vaikuta alkuperäistä elpymis- ja palautumissuunnitelmaa koskevaan myönteiseen arvioon tämän arviointikriteerin osalta.
- (37) Kypros on toimittanut kunkin uuteen REPowerEU-lukuun sisältyvän uudistuksen ja investoinnin osalta jokaisesta toimenpiteestä ”ei merkittävää haittaa” - periaatteeseen perustuvan järjestelmällisen arvion komission tiedonannossa ”Tekniset ohjeet ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamiseksi elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen nojalla”² annettujen teknisten ohjeiden mukaisesti. Toimitettujen tietojen perusteella voidaan päätellä, että muutetun elpymis- ja palautumissuunnitelman odotetaan varmistavan, että mikään toimenpide ei aiheuta merkittävää haittaa.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2020/852, annettu 18 päivänä kesäkuuta 2020, kestävästä sijoittamisesta helpottavasta kehyksestä ja asetuksen (EU) 2019/2088 muuttamisesta (EUVL L 198, 22.6.2020, s. 13).

² EUVL C 58, 18.2.2021, s. 1.

REPowerEU-tavoitteiden edistäminen

- (38) On odotettavissa, että REPowerEU-luku edistää asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan d a alakohdan ja liitteessä V olevan kriteerin 2.12 mukaisesti tuloksellisesti ja suuressa määrin (luokitus A) energiaturvallisuutta, unionin energiahuollon monipuolistamista, uusiutuvan energian käyttöönottoa ja energiatehokkuutta, energian varastointikapasiteetin lisäämistä tai tarvittavaa riippuvuuden vähentämistä fossiilisista polttoaineista ennen vuotta 2030.
- (39) Kaikkien laajennettujen ja uusien energiatehokkuutta koskevien toimenpiteiden, Kyproksen suurten yritysten kilpailukyvyn ja energiatehokkuuden parantamista koskevan laajennetun järjestelmän sekä energiayhteisöjen toiminnan sääntelykehyksen käyttöönottoa koskevan uudistuksen odotetaan edistävän suoraan asetuksen (EU) 2021/241 21 c artiklan 3 kohdan b alakohdan mukaista REPowerEU-tavoitetta, joka koskee rakennusten energiatehokkuuden parantamista, teollisuuden irrottamista hiilestä, kestävän biometaanin ja uusiutuvan tai fossiilittoman vedyn tuotannon ja käyttöönoton lisäämistä sekä uusiutuvan energian osuuden lisäämistä. Erityisesti useiden peruskorjausohjelmien odotetaan vähentävän korjattujen rakennusten primäärienergian kysyntää 30 prosentilla.

- (40) Sähköajoneuvoja koskevilla toimenpiteillä ja uusilla investoinneilla, jotka koskevat aihekohtaista tutkimusta energian tuotanto-, varastointi-, siirto- ja jakeluratkaisuihin liittyvissä yrityksissä, edistetään asetuksen (EU) 2021/241 21 c artiklan 3 kohdan e alakohdan mukaista REPowerEU-tavoitetta, joka koskee sisäisen ja rajat ylittävän energian siirron pullonkauloihin puuttumista sekä päästöttömän liikenteen ja sen infrastruktuurin, myös rautateiden, tukemista. Erityisesti sähköajoneuvojen latauspisteiden jakeluverkkoon liittämistä koskevan sääntelykehityksen käyttöönottoa koskevan uudistuksen ja sähköajoneuvojen laajan käytön edistämistä koskevan toimenpiteen laajentamiseen tehtävien investointien pitäisi helpottaa sähköajoneuvojen käyttöönottoa, mikä lisäisi yrityksille ja yksityishenkilöille suunnattuja kannustimia päästöttömiin ajoneuvoihin siirtymiseen ja vähentäisi siten liikenteen fossiilisten polttoaineiden kulutusta. Edellä mainittu aihekohtainen tutkimusinvestointi kohdistuu kannustimien tarjoamiseen kohdennetuille tutkimus- ja innovointitoimille, joilla pyritään tarjoamaan ratkaisuja energian tuotannossa, varastoinnissa, siirrosta ja jakelussa havaittuihin pullonkauloihin, minkä seurauksena kansallisen verkon infrastruktuurin toimivuus ja tehokkuus paranevat, uusiutuvien energialähteiden integrointi nopeutuu ja maan energiatarpeet vähenevät merkittävästi.

- (41) Vihreää siirtymää koskevaan aihekohtaiseen tutkimuksen ja innovoinnin rahoitusohjelmaan tehtävillä laajennetuilla investoinneilla edistetään myös asetuksen (EU) 2021/241 21 c artiklan 3 kohdan f alakohdan mukaista REPowerEU-tavoitetta, joka koskee edellä mainittujen tavoitteiden tukemista nopeuttamalla vihreitä taitoja koskevaa työvoiman uudelleen koulutusta sekä tukemalla vihreään siirtymään liittyvien kriittisten raaka-aineiden ja teknologioiden arvoketjuja. Kaikkien edellä mainittujen toimenpiteiden odotetaan edistävän REPowerEU-tavoitteiden saavuttamista johdonmukaisesti ja täydentävästi useiden muiden elpymis- ja palautumissuunnitelmaan, pääasiassa komponentteihin 2.1 ja 2.2 kuuluvien, sekä muihin kansallisiin aloitteisiin tai unionin rahoittamiin ohjelmiin, kuten koheesiopolitiikan ja oikeudenmukaisen siirtymän rahastoista yhteisrahoitettuihin ohjelmiin (esim. energiajärjestelmiin / uusiutuvan energian varastointijärjestelmiin kohdistettavat kannustimet) sisältyvien uudistusten ja investointien kanssa. Toimenpiteillä vahvistetaan alkuperäiseen elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyviä energiatehokkuutta koskevia toimenpiteitä nopeuttamalla sekä kotitalouksien että teollisuuden energiaperuskorjausta.
- (42) REPowerEU-luku käsittelee myös tarvetta monipuolistaa muiden kuin fossiilisten polttoaineiden käyttöä nopeuttamalla uusiutuvan energian käyttöönottoa ja tukemalla tutkimusta ja innovointia vihreän siirtymän ja erityisesti energian tuotannon, varastoinnin, siirron ja jakelun aloilla. Tämä edistää kansallisen verkon infrastruktuurin toimivuutta ja tehokkuutta, nopeuttaa uusiutuvien energiajärjestelmien integrointia ja lisää näin Kyproksen energian toimitusvarmuutta.

Toimenpiteet, joilla on rajatylittävä tai useita maita kattava ulottuvuus tai vaikutus

- (43) Asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan d b alakohdan ja liitteessä V olevan kriteerin 2.13 mukaisesti REPowerEU-lukuun sisältyvillä toimenpiteillä odotetaan olevan suuressa määrin (luokitus A) rajatylittävä tai useita maita koskeva ulottuvuus tai vaikutus.
- (44) Useimmilla toimenpiteillä on rajatylittävä vaikutus, koska ne vähentävät fossiilisten polttoaineiden kysyntää ja riippuvuutta niistä joko sähköistämisen avulla, edistämällä uusiutuvien energialähteiden tuotantoa ja integrointia verkkoon tai tukemalla energiatehokkuutta ja säästämistä, mikä vähentää maan energiatarpeita. Tämän fossiilisiin polttoaineisiin kohdistuvan riippuvuuden vähentäminen pitäisi näkyä myös Kyproksen rajatylittävissä energiavirroissa. Kyseisten toimenpiteiden kokonaiskustannusten määrä on selvästi suurempi kuin vaadittu 30 prosentin osuus REPowerEU-luvun arvioituista kustannuksista.
- (45) Lähes kaikki toimenpiteet vähentävät fossiilisten polttoaineiden kysyntää ja riippuvuutta niistä. Osalla kannustetaan energiatehokkuuteen ja säästämiseen julkisissa ja yksityisissä rakennuksissa ja yrityksissä, osalla taas edistetään uusiutuvien energialähteiden tuotantoa ja integrointia verkkoon ja osalla tuetaan ajoneuvojen sähköistämistä. Näillä toimenpiteillä vähennetään riippuvuutta fossiilisista polttoaineista myös unionin tasolla, minkä perusteella voidaan arvioida, että REPowerEU-lukuun sisältyvillä toimenpiteillä odotetaan olevan suuressa määrin (luokitus A) rajat ylittävä tai useita maita kattava ulottuvuus tai vaikutus.

Vihreän siirtymän edistäminen luonnon monimuotoisuus mukaan lukien

- (46) REPowerEU-luvun sisältävä muutettu elpymis- ja palautumissuunnitelma sisältää asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan e alakohdan ja liitteessä V olevan kriteerin 2.5 mukaisesti toimenpiteitä, jotka edistävät suuressa määrin (luokitus A) vihreää siirtymää, luonnon monimuotoisuus mukaan luettuna, tai siitä aiheutuviin haasteisiin vastaamista. Ilmastotavoitteita tukevat toimenpiteet ovat määrältään 45 prosenttia elpymis- ja palautumissuunnitelman kokonaismäärärahoista ja 95 prosenttia REPowerEU-luvun toimenpiteiden arvioiduista kokonaiskustannuksista mainitun asetuksen liitteessä VI esitetyn menetelmän mukaisesti laskettuna. Kuten asetuksen (EU) 2021/241 17 artiklassa edellytetään, REPowerEU-luvun sisältävä muutettu elpymis- ja palautumissuunnitelma on johdonmukainen niiden tietojen kanssa, jotka on sisällytetty kansalliseen energia- ja ilmastosuunnitelmaan vuosiksi 2021–2030.
- (47) Poistetut toimenpiteet tai toimenpiteet, joiden täytäntöönpanon vaatimustasoa on alennettu, eivät vaikuta elpymis- ja palautumissuunnitelman yleisiin tavoitteisiin vihreän siirtymän osalta, kun taas REPowerEU-luvulla tuetaan merkittävästi Kyproksen vihreää siirtymää, sillä kaikki uudistukset ja investoinnit edistävät olennaisesti fossiilisiin polttoaineisiin kohdistuvan riippuvuuden vähentämistä, energiatehokkuuden lisäämistä ja ilmastomuutoksen torjunnan mahdollistavan sääntelykehyksen parantamista.

- (48) REPowerEU-luvun sisältävällä muutetulla elpymis- ja palautumissuunnitelmalla edistetään edelleen merkittävästi vihreää siirtymää, luonnon monimuotoisuus mukaan lukien, sekä vuoteen 2030 ulottuvien unionin ilmastotavoitteiden saavuttamista samalla kun noudatetaan unionin tavoitetta saavuttaa ilmastoneutraalius vuoteen 2050 mennessä. REPowerEU-toimenpiteiden odotetaan edistävän vihreää siirtymää edistämällä uusiutuvien energialähteiden kestäväää käyttöä ja energiatehokkuustoimenpiteitä kotitalouksissa, julkisella sektorilla ja yrityksissä niin, että primäärienergian kulutus vähenee merkittävästi. Myös uudistuksella, joka koskee aktiivisten asiakkaiden, itse tuotettua uusiutuvaa energiaa käyttävien kuluttajien, kansalaisten energiayhteisöjen, uusiutuvaa energiaa tuottavien yhteisöjen osallistumisen ja kysynnän ohjauksen sääntelemistä ja helpottamista kumulatiivisen edustuksen kautta sähkömarkkinoilla, mahdollistetaan uusiutuvaa energiaa koskevien hankkeiden käyttöönotto maassa, mikä nopeuttaa uusiutuvan energian käytön lisääntymistä taloudessa. Sähköajoneuvojen laajan käytön edistäminen ja sähköajoneuvojen latauspisteiden liittämistä jakeluverkkoon koskevan sääntelykehityksen luominen lisäävät yritysten ja yksilöiden kannustimia siirtyä päästöttömiin ajoneuvoihin. Lisäksi aihekohtaiset tutkimusinvestoinnit, joilla tarjotaan kannustimia vihreän siirtymän ja energia-alan uusiin teknologioihin liittyvään kohdennettuun tutkimukseen ja innovointiin, nopeuttavat uusiutuvien energialähteiden integrointia ja vähentävät maan energiatarpeita.

Digitaalisen muutoksen edistäminen

- (49) Muutettu elpymis- ja palautumissuunnitelma sisältää asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan f alakohdan ja liitteessä V olevan kriteerin 2.6 mukaisesti toimenpiteitä, joilla suuressa määrin edistetään digitaalista muutosta tai siitä johtuviin haasteisiin vastaamista. Digitaalisia tavoitteita tukevat toimenpiteet ovat määrältään 24,6 prosenttia muutetun elpymis- ja palautumissuunnitelman kokonaismäärärahoista mainitun asetuksen liitteessä VII esitetyn menetelmän mukaisesti laskettuna.
- (50) Myönteinen arvio digitaalisen muutoksen edistämisestä, joka esitettiin heinäkuun 28 päivänä 2021 annetussa neuvoston täytäntöönpanopäätöksessä, pysyy voimassa. Muutetussa elpymis- ja palautumissuunnitelmassa on tehty 19:ään toimenpiteeseen pieniä muutoksia, jotka koskevat digitaalista siirtymää, ja poistettu kaksi digitaaliseen siirtymään liittyvää toimenpidettä, eikä siihen sisälly digitaalista siirtymää edistäviä uusia toimenpiteitä.

Kustannukset

- (51) REPowerEU-luvun sisältävän muutetun elpymis- ja palautumissuunnitelman arvioitujen kokonaiskustannusten määrän perustelut ovat asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan i alakohdan ja liitteessä V olevan kriteerin 2.9 mukaisesti jossakin määrin (luokitus B) kohtuulliset ja uskottavat ja kustannustehokkuusperiaatteen mukaiset sekä oikeassa suhteessa odotettuihin kansallisiin taloudellisiin ja sosiaalisiin vaikutuksiin.

- (52) Vuonna 2021 Kypros toimitti alkuperäisen elpymis- ja palautumissuunnitelman kustannusarviota varten melko yksityiskohtaisia tietoja toimenpiteiden kustannuksista, menetelmää kuvattiin hyvin laskelmilla, joita oli helppo seurata, ja niiden tueksi esitettiin näyttöä. Kustannuksista kuitenkin vain pieni määrä arvioitiin jossakin määrin kohtuullisiksi ja uskottaviksi. Alkuperäisessä elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitetyt perustelut elpymis- ja palautumissuunnitelman arvioituille kokonaiskustannuksille olivat jossakin määrin kohtuullisia ja uskottavia kustannustehokkuusperiaatteen mukaisesti ja oikeassa suhteessa odotettuihin kansallisiin taloudellisiin ja sosiaalisiin vaikutuksiin ja saivat tuolloin luokituksen B.
- (53) Toimitettujen tietojen mukaan uusien REPowerEU-toimenpiteiden ja niiden nykyisten toimenpiteiden kustannusarvioiden arviointi, joiden muutoksiin sisältyi uusi kustannusarvio, osoittaa, että suurin osa kustannuksista on kohtuullisia ja uskottavia. Vain muutamissa tapauksissa kustannusarvioiden tekemisessä käytettyjä menetelmiä ja oletuksia koskevat tiedot olivat rajallisia, osittain toimenpiteiden uutuuden vuoksi. Tämä sulkee pois luokituksen A tämän arviointikriteerin osalta. Lisäksi muiden muutettujen toimenpiteiden kustannusarvioiden muutokset olivat perusteltuja ja oikeasuhteisia uusiin tarkistettuihin tavoitteisiin nähden, ja niiden tueksi esitettiin yksityiskohtaisia laskelmia ja näyttöä, joten arviota näiden kustannusarvioiden kohtuullisuudesta ja uskottavuudesta ei muutettu alkuperäiseen elpymis- ja palautumissuunnitelmaan verrattuna. Suunnitelman arvioitujen kokonaiskustannusten määrä on kustannustehokkuusperiaatteen mukainen ja oikeassa suhteessa odotettuihin kansallisiin taloudellisiin ja sosiaalisiin vaikutuksiin.

Unionin taloudellisten etujen suojaaminen

- (54) REPowerEU-luvun sisältävässä muutetussa elpymis- ja palautumissuunnitelmassa ehdotetut järjestelyt ja tähän päätökseen sisältyvät lisätoimenpiteet ovat asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan j alakohdan ja liitteessä V olevan kriteerin 2.10 mukaisesti asianmukaisia (luokitus A) ehkäisemään, havaitsemaan ja korjaamaan mainitun asetuksen nojalla myönnettyjen varojen käyttöön liittyviä lahjontaa, petoksia ja eturistiriitoja, ja on odotettavissa, että järjestelyjen avulla voidaan tuloksellisesti välttää päällekkäisen rahoituksen myöntäminen asetuksen ja muiden unionin ohjelmien nojalla. Tämä ei vaikuta sellaisten muiden välineiden ja työkalujen soveltamiseen, joilla edistetään ja valvotaan unionin lainsäädännön noudattamista, myös lahjonnan, petosten ja eturistiriitojen ehkäisemiseksi, havaitsemiseksi ja korjaamiseksi sekä unionin talousarvion suojaamiseksi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2020/2092¹ mukaisesti.
- (55) Elpymis- ja palautumissuunnitelman alkuperäisessä arvioinnissa pidettiin alkuperäisessä elpymis- ja palautumissuunnitelmassa ehdotettuja järjestelyjä asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan j alakohdan ja liitteessä V olevan kriteerin 2.10 mukaisesti asianmukaisina (luokitus A) ehkäisemään, havaitsemaan ja korjaamaan asetuksen nojalla myönnettyjen varojen käyttöön liittyviä lahjontaa, petoksia ja eturistiriitoja, ja oli odotettavissa, että järjestelyjen avulla voitaisiin tuloksellisesti välttää päällekkäisen rahoituksen myöntäminen asetuksen ja muiden unionin ohjelmien nojalla.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2020/2092, annettu 16 päivänä joulukuuta 2020, yleisestä ehdollisuusjärjestelmästä unionin talousarvion suojaamiseksi (EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 1).

- (56) Alkuperäisen arvioinnin jälkeen komissiolla on ollut pääsy Kyproksen tarkastus- ja valvontajärjestelmän tosiasiallista täytäntöönpanoa koskeviin tietoihin. Näihin sisältyvät komission Kyproksessa tekemän unionin taloudellisten etujen suojaamista koskevan tarkastuksen alustavat havainnot. Näiden tietojen perusteella komissio katsoo, että Kyproksen elpymis- ja palautumissuunnitelman sisäisen valvonnan järjestelmä on yleisesti ottaen riittävä, mutta siinä on kuitenkin joitakin puutteita, jotka on korjattava erityisen tarkastusten ja valvonnan välitavoitteen avulla. Nämä liittyvät siihen, että täytäntöönpanoelinten tasolla ei ole asianmukaisia taloudellisten etujen suojaamista koskevia toimenpiteitä eikä valvonta- ja täytäntöönpanovelvoitteita ole selkeästi rajattu. Kyproksen muutetussa elpymis- ja palautumissuunnitelmassa kuvattu sisäinen valvontajärjestelmä ja tähän päätökseen sisältyvät lisätoimenpiteet, myös tehostettu valvonta, ovat riittäviä korruption, petosten ja eturistiriitojen ehkäisemiseksi, havaitsemiseksi ja korjaamiseksi elpymis- ja palautumistukivälineen varoja käytettäessä sekä elpymis- ja palautumistukivälineestä ja muista unionin ohjelmista myönnettävän päällekkäisen rahoituksen välttämiseksi.
- (57) Olisi otettava käyttöön yksi tarkastusta ja valvontaa koskeva uusi välitavoite. Se on saavutettava ennen kuin seuraava maksupyyntö esitetään komissiolle heinäkuun 28 päivänä 2021 annetun täytäntöönpanopäätöksen hyväksymisen jälkeen, ja se on ennakoedellytys mahdolliselle tulevalle maksulle. Jotta voidaan varmistaa oikeasuhteisten toimenpiteiden tuloksellinen täytäntöönpano unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi asetuksen (EU) 2021/241 22 artiklan mukaisesti, kaikille täytäntöönpanoelimille olisi annettava ja jaettava pakolliset ohjeet, joissa tarkastellaan kriittisiä osa-alueita, mukaan lukien kaikkien todentamistyyppien riskinarviointi, päällekkäisen rahoituksen todentaminen ja menettelyt sen välttämiseksi, käsitellään sääntöjenvastaisuuksia ja väärinkäytösten paljastamista unionin rahoittamissa toimissa, jäljitysketjuvaatimuksia sekä kaikkien hankintaviranomaisten kattavaa petosriskin arviointia ja perustetaan unionin taloudellisten etujen suojaamisen erityistehtäviä petosten, korruption ja eturistiriitojen torjumiseksi, samalla kun varmistetaan selkeä roolien rajaaminen ja valvontatoimien asianmukainen yhdenmukaistaminen näiden suuntaviivojen kanssa.

Mahdolliset muut arviointikriteerit

- (58) Komissio katsoo, että Kyproksen esittämät muutokset eivät vaikuta myönteiseen arvioon, joka heinäkuun 28 päivänä 2021 annetussa neuvoston täytäntöönpanopäätöksessä esitettiin elpymis- ja palautumissuunnitelman merkityksellisyydestä, vaikuttavuudesta, tehokkuudesta ja johdonmukaisuudesta asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan c, g, j ja k alakohdassa vahvistettujen arviointikriteerien perusteella.

Kuulemismenettely

- (59) Koordinoitiviranomainen kuuli keskeisiä institutionaalisia sidosryhmiä elpymis- ja palautumissuunnitelman muuttamista ja REPowerEU-ohjelman luvun laatimista varten, erityisesti uuteen lukuun sisällytettävien uudistusten ja investointien määrittämisen osalta. Joitakin asetuksen (EU) 2021/241 18 artiklan 2 kohdan nojalla poistettaviksi ehdotettuja toimenpiteitä koskevia huolenaiheita käsiteltiin toimivaltaisten viranomaisten antamissa selvennyksissä, jotka koskivat aikomusta jatkaa näiden toimenpiteiden täytäntöönpanoa mahdollisuuksien mukaan kansallisen talousarvion kautta muun unionin rahoituksen tuella.
- (60) Asiaankuuluvien toimijoiden sitoutumisen varmistamiseksi on olennaisen tärkeää, että kaikki asianomaiset paikallisviranomaiset ja sidosryhmät, työmarkkinaosapuolet mukaan lukien, osallistuvat REPowerEU-luvun sisältävään muutettuun elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyvien investointien ja uudistusten täytäntöönpanoon niiden koko toteutuksen ajan.

Tasa-arvo

- (61) Aikaisempi kuvaus elpymis- ja palautumissuunnitelman toteutuksesta ja seurannasta sekä sukupuolten tasa-arvosta on edelleen voimassa. Lisäksi investoinnissa 2.1I2: ”Uusiutuvien energialähteiden ja energiatehokkuustoimenpiteiden edistäminen asunnoissa ja energiaköyhyyteen puuttuminen kotitalouksissa, joihin kuuluu vammaisia henkilöitä”, jota on laajennettu REPowerEU-luvun mukaisesti, järjestelmästä hyötyvien haavoittuvassa asemassa olevien sähkönkuluttajien määritelmää on laajennettu lisäämällä siihen kahdeksan uutta haavoittuvassa asemassa olevien kuluttajien ryhmää (erityisesti tulo- ja vammaiskriteerien perusteella); sen ansiosta järjestelmästä voi hyötyä noin 1 400 kotitaloutta, joihin kuuluu muita heikommassa asemassa olevia kuluttajia.

Myönteinen arvio

- (62) Koska komissio on antanut REPowerEU-luvun sisältävästä muutetusta elpymis- ja palautumissuunnitelmasta myönteisen arvion todeten, että elpymis- ja palautumissuunnitelma täyttää tyydyttävästi asetuksessa (EU) 2021/241 vahvistetut arviointikriteerit, tässä päätöksessä vahvistetaan mainitun asetuksen 20 artiklan 2 kohdan ja liitteen V mukaisesti REPowerEU-luvun sisältävän muutetun elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanemiseksi tarvittavat uudistukset ja investointihankkeet, asiaankuuluvat välitavoitteet, tavoitteet ja indikaattorit sekä määrä, jonka unioni asettaa saataville REPowerEU-luvun sisältävän muutetun elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanoa varten rahoitustukena, jota ei makseta takaisin.

- (63) Kyproksen REPowerEU-luvun sisältävän muutetun elpymis- ja palautumissuunnitelman arvioidut kokonaiskustannukset ovat 1 220 971 974 euroa. Koska muutetun elpymis- ja palautumissuunnitelman arvioitujen kokonaiskustannusten määrä on suurempi kuin Kyproksen käytettävissä oleva päivitetty enimmäisrahoitusosuus, REPowerEU-luvun sisältävälle Kyproksen muutetulle elpymis- ja palautumissuunnitelmalle myönnettävän, asetuksen (EU) 2021/241 11 artiklan mukaisesti laskettavan rahoitusosuuden olisi oltava yhtä suuri kuin REPowerEU-luvun sisältävää Kyproksen muutettua elpymis- ja palautumissuunnitelmaa varten käytettävissä olevan rahoitusosuuden kokonaismäärä. Tämä määrä on 915 758 509 euroa.
- (64) Kypros esitti 1 päivänä syyskuuta 2023 asetuksen (EU) 2021/241 21 a artiklan 5 kohdan nojalla pyynnön kyseisen asetuksen 21 a artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen tulojen jakamisesta; kyseiset tulot jaetaan jäsenvaltioiden kesken asetuksen (EU) 2021/241 liitteessä IV a tarkoitettussa menetelmässä vahvistettujen indikaattoreiden perusteella. REPowerEU-lukuun sisältyvien, asetuksen (EU) 2021/241 21 c artiklan 3 kohdan b–f alakohdassa vahvistettujen tavoitteiden edistämiseen pyrkivien uudistusten ja investointien arvioidut kokonaiskustannukset ovat 104 580 000 euroa. Koska tämä määrä on suurempi kuin Kyproksen käytettävissä oleva jako-osuus, Kyproksen käytettävissä olevan lisärahoitustuen, jota ei makseta takaisin, olisi oltava samansuuruinen kuin jako-osuus. Tämä määrä on 52 408 822 euroa.

- (65) Lisäksi Kypros esitti 21 päivänä helmikuuta 2023 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1755¹ 4 a artiklan mukaisesti perustellun pyynnön siirtää brexit-mukautusvarauksesta tukivälineeseen koko sen jäljellä oleva alustava jako-osuus, jonka määrä on 52 056 350 euroa. Kyseinen määrä olisi asetettava saataville REPowerEU-luvussa esitettyjen uudistusten ja investointien tukemiseen lisärahoitustukena, jota ei makseta takaisin.
- (66) Kyproksen käytettävissä olevan rahoitusosuuden kokonaismäärän olisi oltava 1 020 223 681 euroa.

REPowerEU-ennakkorahoitus

- (67) Kypros on pyytänyt REPowerEU-lukunsa täytäntöönpanoa varten seuraavaa rahoitusta: 52 056 350 euron siirtäminen brexit-mukautusvarauksen alustavasta jako-osuudesta ja 52 408 822 euron siirtäminen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/87/EY² mukaisesta päästökauppajärjestelmästä saatavista tuloista.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1755, annettu 6 päivänä lokakuuta 2021, brexit-mukautusvarauksen perustamisesta (EUVL L 357, 8.10.2021, s. 1).

² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/87/EY, annettu 13 päivänä lokakuuta 2003, kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta unionissa ja neuvoston direktiivin 96/61/EY muuttamisesta (EUVL L 275, 25.10.2003, s. 32).

- (68) Kyseisten summien osalta Kypros on asetuksen (EU) 2021/241 21 d artiklan nojalla pyytänyt 1 päivänä syyskuuta 2023 ennakkomaksuna 20 prosenttia haetusta rahoituksesta. Kyseinen ennakkomaksu olisi käytettävissä olevien varojen rajoissa asetettava Kyproksen saataville asetuksen (EU) 2021/241 23 artiklan 1 kohdan nojalla tehtävän komission ja Kyproksen välisen sopimuksen mukaisesti sillä edellytyksellä, että kyseinen rahoitussopimus tulee voimaan.
- (69) Sen vuoksi Kyproksen elpymis- ja palautumissuunnitelmasta tehdyn arvion hyväksymisestä 28 päivänä heinäkuuta 2021 annettu neuvoston täytäntöönpanopäätös olisi muutettava vastaavasti. Selkeyden vuoksi kyseisen täytäntöönpanopäätöksen liite olisi korvattava kokonaan,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Muutetaan Kyproksen elpymis- ja palautumissuunnitelmasta tehdyn arvioinnin hyväksymisestä 28 päivänä heinäkuuta 2021 annettu neuvoston täytäntöönpanopäätös seuraavasti:

- 1) korvataan 1 artikla seuraavasti:

”1 artikla

Elpymis- ja palautumissuunnitelmasta tehdyn arvion hyväksyminen

Hyväksytään asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdassa säädettyjen kriteerien perusteella arvio Kyproksen muutetusta elpymis- ja palautumissuunnitelmasta. Tämän päätöksen liitteessä esitetään elpymis- ja palautumissuunnitelman mukaiset uudistukset ja investointihankkeet, elpymis- ja palautumissuunnitelman seuranta ja täytäntöönpanoa koskevat järjestelyt ja aikataulu, asiaankuuluvat välitavoitteet ja tavoitteet, indikaattorit, jotka liittyvät suunniteltujen välitavoitteiden ja tavoitteiden saavuttamiseen, sekä järjestelyt, joiden mukaisesti komissio saa rajoittamattomasti käyttöönsä merkitykselliset taustatiedot.”;

- 2) korvataan 2 artiklan 1 ja 2 kohta seuraavasti:

”1. Unioni asettaa Kyproksen saataville 1 020 223 681 euron* suuruisen rahoitusosuuden tukena, jota ei makseta takaisin. Tämä rahoitusosuus sisältää seuraavat:

- a) 818 213 837 euroa, jotka asetetaan saataville niin, että oikeudelliset sitoumukset voidaan tehdä viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2022;

- b) 97 544 672 euroa, jotka asetetaan saataville niin, että oikeudelliset sitoumukset voidaan tehdä 1 päivän tammikuuta 2023 ja 31 päivän joulukuuta 2023 välisenä aikana;
 - c) 52 408 822 euroa** asetuksen (EU) 2021/241 21 a artiklan 6 kohdan mukaisesti yksinomaan uudistuksiin ja investointeihin, joilla pyritään edistämään kyseisen asetuksen 21 c artiklan 3 kohdan b-f alakohdassa vahvistettuja tavoitteita;
 - d) 52 056 350 euroa, jotka siirretään brexit-mukautusvarauksesta tukivälineeseen.
2. Komissio asettaa unionin rahoitusosuuden Kyproksen saataville erissä tämän päätöksen liitteen mukaisesti. Asetuksen (EU) 2021/241 13 artiklan mukaisesti saataville asetetaan 130 772 986 euroa ennakkorahoituksena.

Asetuksen (EU) 2021/241 21 d artiklan mukaisesti saataville asetetaan 20 893 034 euroa ennakkorahoituksena. Komissio voi maksaa kyseisen ennakkorahoituksen enintään kahdessa osassa.

Komissio voi maksaa ennakkorahoituksen ja avustuserät yhdellä kertaa tai useammassa erässä. Erien suuruus riippuu rahoituksen saatavuudesta.

* Tämä määrä vastaa määrärahoja, joista on vähennetty Kyproksen suhteellinen osuus asetuksen (EU) 2021/241 6 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista menoista, mainitun asetuksen 11 artiklassa vahvistetun menetelmän mukaisesti laskettuna.

** Tämä määrä vastaa määrärahoja, joista on vähennetty Kyproksen suhteellinen osuus asetuksen (EU) 2021/241 6 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista menoista, mainitun asetuksen liitteessä IV a vahvistetun menetelmän mukaisesti laskettuna.”;

3. korvataan liite tämän päätöksen liitteellä.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu Kyproksen tasavallalle.

Tehty...

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja